

על הרוחני באסתטיקה קולנועית

The Spiritual in Film Aesthetics

סמסטר א', תשע"ג, 16:00-20:00

2 ש"ס

סוג מסגרת: שיעור ומסגרת הקרנה

שם מתרגל: דן חיוטין

טלפון: 03-6408403

דואר אלקטרוני: danch@post.tau.ac.il

שעות קבלה: 14-16 יום: שלישי בניין: מקסיקו חדר: מזכירות החוג לקו"ט

לפי תיאום מראש בדואר אלקטרוני

תאור הקורס

במהלך העשורים האחרונים, חוקרים שונים בתחומי הקולנוע והדת ניסו להתמודד עם הסוגיה של אפיון סגנון קולנועי רוחני. ההנחה הבסיסית שהובילה את מחקר זה הוא שבחירות אסתטיות מסויימות עשויות להעניק לסרט נופך ספיריטואלי, גם אם הלה לא עוסק בסוגיות דתיות באופן ישיר, ושצופים עשויים לחוות הארה וטרנספורמציה אישית כתוצאה מהמפגש עם בחירות אלה. במסגרת הקורס נבחן את ההשלכות של הנחה זאת ביחס לקולנוענים "רוחניים" כדוגמת רובר ברסון, קארל תיאודור דרייר, יאסוז'ירו אוזו, קז'ישטוף קישלובסקי, ואנדריי טרקובסקי. הדיונים יתמקדו בסרטים נבחרים של יוצרים אלה ויאפיינו את מרכיביהם האסתטיים ביחס למחקרים בתאוריה קולנועית ותאולוגיה. מתוך ההשוואה בין מרכיבים אלה, ננסה לתהות על מאפייניו של סגנון על רוחני, וכפועל יוצא, על הפונציאל הרוחני של המדיום עצמו.

Over recent decades, various scholars within the film and religious studies disciplines have grappled with the question of determining a spiritual filmic style. The basic premise underlying these attempts has been that certain aesthetic choices may create a spiritual dimension within a given film even when it does not address religious issues directly, and that viewers can experience enlightenment and personal transformation as a result of encountering these choices. In this class we will examine the implications of this premise in relation to such "spiritual" directors as Robert Bresson, Carl Theodor Dreyer, Yasujirō Ozu, Krzysztof Kieślowski, and Andrey Tarkovsky. Discussions will focus on select films made by these and other filmmakers and analyze their aesthetic ingredients in light of relevant filmic and theological research. By comparing these ingredients, we will ultimately attempt to define the characteristics of a spiritual meta-style, and by extension, the spiritual potential of the filmic medium itself.

דרישות הקורס

נוכחות, השתתפות בדיון, קריאת מאמרים, צפייה בסרטים, הגשת עבודת סיכום.

מרכיבי הציון הסופי

השתתפות : 10%

עבודת סיכום : 90%

אי עמידה בדרישות הנוכחות וההגשה עשויה לגרום להורדה משמעותית בציון הסופי.

נושאי הקורס

מפגש ראשון : מהו קולנוע רוחני?

מפגש שני : הרוחני בתאוריה קולנועית מוקדמת : מימדים נסתרים

צפייה : *Rain* (Joris Ivens and Mannus Franken, 1929); *Berlin: Symphony of a Great City* (Walter Ruttmann, 1927)

מפגש שלישי : הרוחני בתאוריה קולנועית מוקדמת : כישוף וריטואל

צפייה : *Ritual in Transfigured Time* (Maya Deren, 1945) *Divine Horsemen: The Living Gods of Haiti* (Maya Deren and Cheral Ito, 1985); *The Mad Masters* (Jean Rouch, 1955)

מפגש רביעי : רובר ברסון : בין המילה לתמונה

צפייה : *Diary of a Country Priest* (Robert Bresson, 1951)

מפגש חמישי : יאסוז'ירו אוזו : הסגנון הטרגנסדנטלי I

צפייה : *An Autumn Afternoon* (Yasujirō Ozu, 1962)

מפגש שישי : קארל תאודור דרייר : הסגנון הטרגנסדנטלי II

צפייה : *Ordet* (Carl Theodor Dreyer, 1955)

מפגש שביעי : פייר פאולו פאזוליני : הדבקות, אנלוגיה, ופרונטליות

צפייה : *The Gospel According to St. Matthew* (Pier Paolo Pasolini, 1964)

מפגש שמיני : אנדריי טרקובסקי : זמן ומרחב איקונוגרפי

צפייה : *The Mirror* (Andrey Tarkovsky, 1975)

מפגש תשיעי : קז'יישטוף קישלובסקי : מיידיות, הפשטה, והתעלות

צפייה : *The Double Life of Véronique* (Krzysztof Kieślowski, 1991)

מפגש עשירי : עבאס קיארוסטמי : המסע אל הנשגב

צפייה : *Taste of Cherry* (Abbas Kiarostami, 1997)

מפגש אחד עשר : ראול רואיז : קולנוע שאמאני

צפייה : *Three Lives and Only One Death* (Raúl Ruiz, 1996)

מפגש שנים עשר : דייוויד לינץ' : אירוניה טרנסנדנטלית

צפייה : *Wild at Heart* (David Lynch, 1990)

מפגש שלושה עשר : קולנוע הודי : דרשאן

צפייה : *Jai Santoshi Maa* (Vijay Sharma, 1975)

מפגש ארבעה עשר : אומנות ניו מדיה : אלוהים כאלגוריתם

צפייה : *Unfolding Object* (John Simon, 2002); *Apartment* (Marek Walczak and Jonathan
Feinberg, 2001); *Ima Traveler* (Erwin Driessens and Maria Verstappen, 1996)

- Babb, Lawrence. "Glancing: Visual Interaction in Hinduism." *Journal of Anthropological Research* 37, no. 4 (Winter 1981).
- Bazin, André. "Le Journal d'un Cure de Campagne and the Stylistics of Robert Bresson." *What is Cinema? Volume 1*. Berkeley: University of California Press, 1968.
- Cardullo, Bert. "Defining the Real: The Film Theory and Criticism of André Bazin." *André Bazin and Italian Neorealism*. New York: Continuum, 2011.
- Epstein, Jean (1924). "On Certain Characteristics of *Photogénie*." *French Film Theory and Criticism, A History/Anthology (Vol. 1: 1907-1929)*. Ed. Richard Abel. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1988).
- Kickasola, Joseph G. *The Films of Krzysztof Kieślowski: The Liminal Image*. New York: Continuum, 2004. (excerpt)
- Loughlin, Gerard. "Within the Image: Film as Icon." *Reframing Theology and Film: New Focus for an Emerging Discipline*. Ed. Robert K. Johnston. Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2007.
- Marks, Laura U. *Enfoldment and Infinity: An Islamic Genealogy of New Media Art*. Cambridge, MA: MIT Press, 2010. (excerpt)
- Moore, Rachel O. *Savage Theory: Cinema as Modern Magic*. Durham/London: Duke University Press, 2000. (excerpt)
- Pak-Shiraz, Nacim. *Shi'i Islam in Iranian Cinema: Religion and Spirituality in Film*. London: I. B. Tauris, 2011. (excerpt)
- Ruiz, Raul. *Poetics of Cinema*. Paris: Dis Voir, 1995. (excerpt)
- Russell, Catherine. "Ecstatic Ethnography: Maya Deren and the Filming of Possession Rituals." *Rites of Realism: Essays on Corporeal Cinema*. Ed. Ivone Margulies. Durham/London: Duke University Press, 2003.
- Schrader, Paul. *Transcendental Style in Film: Ozu, Bresson, Dreyer*. Berkeley: University of California Press, 1972. (excerpt)
- Steimatsky, Noa. "Pasolini on *Terra Sancta*: Towards a Theology of Film." *Rites of Realism: Essays on Corporeal Cinema*. Ed. Ivone Margulies. Durham/London: Duke University Press, 2003.
- Tarkovsky, Andrey. *Sculpting in Time: Reflections on the Cinema*. Austin: University of Texas Press, 1989. (excerpt)
- Wilson, Eric G. *The Strange World of David Lynch: Transcendental Irony from Eraserhead to Mulholland Dr.* New York: Continuum, 2007. (excerpt)